

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 26. szám.

Vasárnap, június 26.

A föld újra születik

(s.) Nagy újságot mondunk néktek, arató magyarok. Megszületett a rendelet, mely életet lehel a törvény betűibe. Nyolc hónapja készült el a nemzetgyűlés a földreformtörvénnyel. Június tizenhetedikén végre kihirdették a rendeletet is, mely a törvény végrehajtására utasítja a hatóságokat. Nagy esemény ez. Két évtized óta halljátok állandóan a magyar politikában a föld ígérését. Sokáig a közjogi harcok miatt nem jutott ideje rá a törvényhozásnak. Azután meg kalandorok jöttek az ígéréssel. Károlyi Mihály és Kun Béla becsapták a földváró magyarokat. Igérték földet és szabadságot, hoztak gyilkot és rabságot.

Az alkotmányos, megújhodott keresztény Magyarország hozta a törvényt végre a komoly, nagy földreformról. Hogy nyolc hónapig késett a rendelet, a törvény után, bizony már-már a kétkedésbe esett a sokszor csalódott szegény magyar nép. Hátha megint úgy jár, mint a «népköztársaság» alatt? A végrehajtó rendelet megjelenése bizonyára eloszlatja ezeket a kételyeket.

A törvényhozók és a miniszterek elvégezték földadatukat. Most a közigazgatás és a polgárok dolga a többi. Világért se hallgassunk kalandorokra, szélhámosokra és szájhősökre, akik mindent föl akarnak osztani s ingyen földet ígérnek. Ez lenne halála a földreformnak. E helyett a községi előljáróságok s a hitelszövetkezetek derék vezetői álljanak az akció élére. Itt van

Képek elszakított területeinkről: a kolozsvári nemzeti színház.

már az Országos Földbirtokrendező Biróság. Hozzáfordulhatnak, ha lelkiismeretük azt mondja, hogy igenis szükség van a földre a szorgalmas népnek s van is föld, amiből lehet arányos részt megvásárolni neki.

Nem forradalom, az élet kezdődik. Ne gondoljon senki arra, hogy máról-holnapra telkes gazda lesz. De hinni kell a föld újjászületésében, mert törvényes úton pártatlan bíróság határoz az újjászülető föld sorsa felől. Most kezdődik Magyarország föltámadása, melyben hiszünk... A jog, törvény és igazság életét leheli a megújuló földre a Magyarok Istene, hogy szeressétek valamennyien s vele ezt a szegény, árva hazát!

Budapest, 1921. június 25.

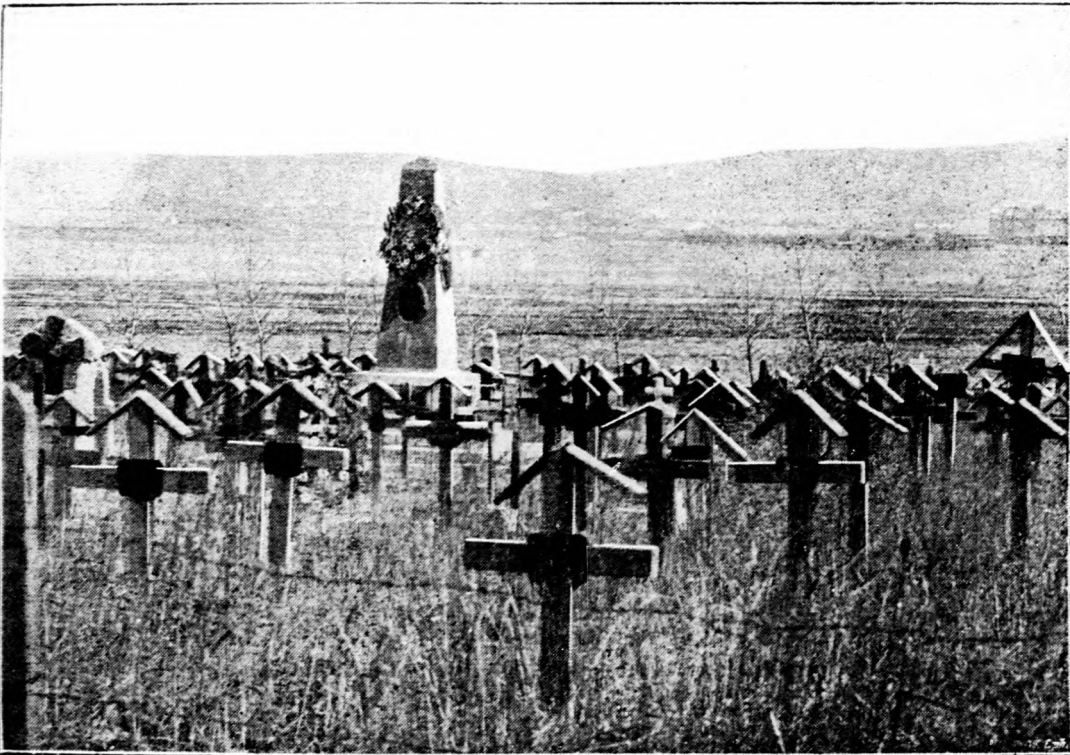
HARC A TULIPÁNOS FALUÉRT. Feldebrő kőműveseit és hitelszövetkezeti vezetőit dicséret illeti. Föl-

fáradás után összeállították, rendszeresítették a magyar formakincset és vonalvezetést, amidőn az Iparművészeti iskolában kész tervek állnak, az idei tavaszi tárlaton is láthatunk ily irányú dolgokat, továbbá a Magyar mérnök- és építész-egylet és a Falu országos szövetség is dolgoztattak népies, a célnak megfelelő házterveket. Az anyag készen áll, de Budapesten. Ki kell hozni a nép közé, erre pedig az önök lapja, tekintve nagy elterjedtségét, a legalkalmasabb. A falusi kőművesmesterek is kezdenek már a városi műpalták utánzóit lenni. Elmulik a fehérvári falubázacska, ha idejében nem segítünk. Ma már minden falusi kőművesmester tud lerovajz után dolgozni, úgy hogy egy pár ilyen teljes, méretekkel ellátott rajz nagyon sokat tenne a magyar művészet érdekében. Meg kell ismertetni velük a nemes magyar művű bútorokat és kútakat is. Ha a fáradságot nem kíméljük, úgy ezek az új telepek fennen fogják bírteni a magyar művészet fejlettségét.»

*

GOMBAEVÉSZNÉL

VIGYÁZZUNK! Vargányát csak az vegyen, aki jól meg tudja különböztetni a jó vargányát a mérgestől. De legjobb, ha gombát csak megbízható gombaárustól veszünk, mert különben könnyen bolondgombát eszünk. Most kell ezt a jótanácsot megszüloelni, mikor a földalatti kommunista agitáció s a keresztény magyar irányzat annyi gombát kínál a jóhiszemű magyar népnek. Ókészkérő! Figyelmeztet bennünket egyik derék olvasónk, hogy ott azzal ijesztgetik a munkásnépet, hogy vagyonválság fejében háza felét elveszi az állam, illetve majd feleárát rátáblázza a házra. Ennél szagosabb bolondgombát még nem ettünk. Közönséges kitalálás. — Eszéágában

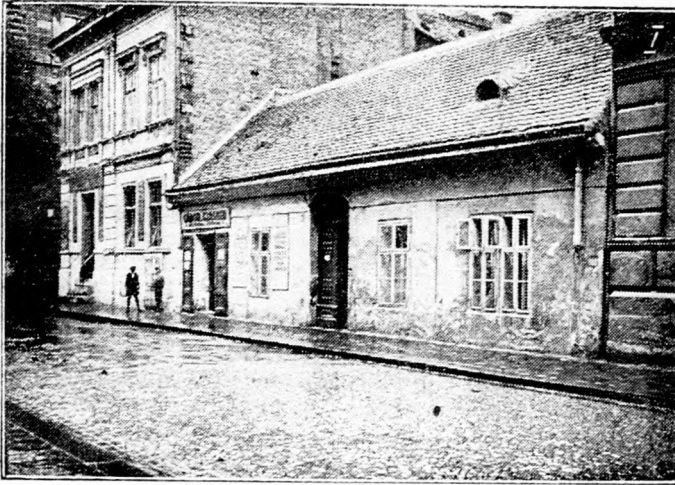
A vladivosztoki magyar fogoly-temető.

emelték szavukat a népművészetért most, mikor ezrével épülnek a falusi bázak az országban. Erről a szép öletről tudósít bennünket Bognár József tanító így: —

«A ház helyreállítás után megkezdik a boldog tulajdonos az építkezést. Mindenki épít úgy, ahogy tud. Ki csinosabb, ki izléstelenebb bázikót. Építenek össze-vissza, úgy hogy ha kész a telep — mert majdnem minden község egy tömbben utalja ki a ház helyet — szomorúsággal fogja szemlélni az is, akinek csak egy kis művészi érzéke van. Megáll majd az ész, hogy hol itt a bíres magyar népművészet? Pedig egy kis jóakarattal könnyen lehetne rajta segíteni s ezek a helyek a magyar népművészetnek bangos és kétségbevonhatóan bizonyítottak lennének. Ma, amidőn a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a nemzetgyűlésben erőteljesen követeli, hogy az igazi magyar művészetnek be kell vonulni az iskolába, templomba és lakóházakba, hogy a művészetünkben rejlő hatalmas erőt is az integritás szolgálatába állítsuk; valóságos bűn lenne ezt az alkalmat meg nem ragadni. Ma, amidőn művészeink bosszas kitalálás és

sincs a pénzügyminiszternek ilyen ostoba vagyonválságot szedni. Jellemző, hogy akkor híresztelték ezt, mikor még törvényjavaslat se volt az ingatlanvagyonválságról. Karcagról meg azt írják, hogy ott azzal ijesztgetik a kisembereket a lelkelen spekulánsok, hogy Hegedűs az ősszel az új pénzről elvesz 100 után 90 koronát. Ez még vadabb bolondgomba. Persze, a megijedt emberek eszeveszetten vásárolnak, hogy túladjanak a pénzen s a portékájuktól szabaduló grajzlerosok a markukba nevetnek. Rőpiratókat terjesztnek, hogy a királykérdésben összeugrasszák a magyarokat. Ez is bolondgomba. Jól teszik olvasónk, ha figyelmeztetnek bennünket az ilyen gombákra. Föl kell nyitni a magyar nép szemét, hogy meglássa a gombaárús bolsevikokat.

«Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország föltámadásában. Amen.»

Képünk annak a háznak külsejét és belsejét mutatja be (Budapesten, Reviczky-utca 9. szám alatt), amelyben a gyufa magyar feltalálója, Irinyi János, a világ első gyufagyárát rendezte be.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A Földmíves Szövetség ceglédi nagygyűlésén nagyatádi Szabó István fontos kijelentéseket tett. A liberális lapok ezeket a kijelentéseket elferdítették és fölhasználták az alkalmat arra, hogy a két kereszténypárt közé éket verjenek. *Bethlen* István gróf miniszterelnök nagyatádi Szabó Istvánnal tanácskozott ebben az ügyben és tanácskozásuk során megállapították, hogy a *Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja* és a *Kisgazdapárt* között *semmiféle világnézeti különbség nincs*, mind a két párt a *krisztusi és nemzeti világnézet* alapján áll.

Bethlen István gróf miniszterelnök és *Ráday* Gedeon gróf belügyminiszter több miniszter kíséretében megjelent a Kisgazda- és Földmívespárt értekezletén. A miniszterelnök körvonalazta a kormány álláspontját, a belügyminiszter pedig kijelentette, hogy a *jövőben*

a főispáni kinevezéseknél

minden körülmények között figyelembe fogja venni a párt kívánságait. *A közigazgatás reformját összeköti a választói reformmal* és még ősszel a ház elé terjeszti. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter azt az óhajtását fejezte ki, hogy a párt tagjai több fejelemről tegyenek tanúságot. Az értekezlet egyhangúlag bizalmáról biztosította a miniszterelnököt és belügyminisztert.

A pártkörben a hét folyamán megbeszélésre gyűltek össze a képviselők, amelyen *Gaal* Gaszton, *Hegedüs* Loránt pénzügyminiszter jelenlétében előadta, hogy az *örlési és forgalmi adóról* szóló javaslatnál milyen módosításokhoz hajlandó hozzájárulni. Az *örlési vám kérdését* nyílt kérdésnek bagyják és mellőzik a javaslatnak azt a rendelkezését, hogy saját gazdasági céljaira is kötelesek legyenek a darálásnál tanusítványt váltani.

Nemzetgyűlés.

Június 14. *Szádeczky-Kardoss* Lajos előadó ismerteti a kolozsvári és pozsonyi egyetemek ideiglenes elhelyezéséről

szóló törvényjavaslatot. *Temesváry* Imre az orvosképzés fontosságára mutat rá és *köszönetet mondott Szeged városának* azért a vendégszeretetért, amelyben a menekült

kolozsvári tanárokat részesítette. *Rupert* Rezső a magyar társadalmat figyelmezteti az ifjúság támogatására. *Barla Szabó* József a budapesti egyetemen jelentkező túltengésre mutat rá. *Hermann* Miksa főfeladatnak a *népoktatás* kiépítését tartja, de a felsőbb oktatást is támogatásban kívánja részesíteni. A *numerus clausura* a szakképzés behatóbbá tétele szempontjából volt szükség. Szól még a *nyelvtanítás* fontosságáról. *Kovács* J. István felszólalása után *Koszó* István

Szeged város

kulturális áldozatairól szól. Ennek a városnak félszázadon keresztül jogos igénye volt, hogy egyetemet kapjon. A buvárkodó szellemnek igazi tere lehet Szeged, mert ott van a híres *Somogyi-könyvtár*. *Bethlen* István gróf miniszterelnök kifogásolja *Beniczky* Ödönnek azt a kritikáját, amellyel a költségvetési tárgyalások során a kormányzó személyét illette. *Dánér* Béla a magyar tanárokat ért sérelmet teszi szóvá. Interpellációjá közben *Andabázy* Kasnya Béla a nemzetgyűlés papi tagjaira sértő megjegyzést tett. *Huber* János visszautasítja *Andabázy* Kasnya támadását és az elnök az általános zűrzavarban az ülést berekesztette. A képviselők izgalmukban elragadtatták magukat és *Andabázy* Kasnyát, amidőn védekezni próbált, kitudskolták az ülésteremből.

Június 15. A menekült egyetemek elhelyezéséről szóló javaslat tárgyalásánál *Patacsi* Dénes Pécs város érzelmeit tolmácsolja. *Ez a város, amelynek középiskolái már annyi derék férfit adtak a hazának, méltó arra, hogy a bontalan egyetemeknek bármit adjon.* A maga részéről mindenkoron *szembeszáll azzal a tanszabadsággal, amely szabadossággá fajul.* *Vass* József vallás- és közoktatásügyi miniszter azt kívánja, hogy *új intelligenciát termeljünk, amely a népből származik.* Nem tűrjük, hogy az ifjúságot a liberalizmus jelszava alatt félrevezessék. A nemzetgyűlés a javaslatot egyhangúlag elfogadta. *Andabázy* Kasnya Béla felszólalásával újból vihart provokált. *Hegedüs* György a házhelyekről és kisbérletekről interpellált. Kifogásolja, hogy a birtokosok óriási összegeket követelnek. A földművelésügyi miniszter gondoskodjék a földtörvények alapos végrehajtásáról. *Gaal* Gaszton a miniszterelnökhöz intézett interpellációjában a *háborús közigazgatás haszontalan kínövéseinek, a GOK és vele együtt működő rendőri büntetőbíróságoknak, továbbá az ország termelő közönségét zaklató rendeleteknek sürgős megszüntetését kérte.*

Június 16. Kolozsy Endre

a magyar államadósságokról

szóló törvényjavaslat tárgyalása során azt kérte a pénzügyminiszter, hogy a címletek váltáságösszegét húsz százalékos helyett 15-re szállítsa le. Mózer Ernő az ötven és száz koronás címleteknek a váltáság alól való mentesítését indítványozta. Lovász János megnyugtató ígéretet kíván. Hegedűs Loránt Csonka-Magyarországnak adósságairól szól. A külföldi kölcsönöket külföldi valutára átszámítva ma

123 milliárd az adósságunk.

A hadikölcsönök terhén könnyíteni óhajt és ezek nem fizetnek háborús váltáságot. A Korányi-féle papirossal mindenki vehet földet. A többi ötven év alatt sorolják ki. *Jövő évre a hadügyi rokkantak kerülnek sorra.* A részletes tárgyalásnál elfogadták Temesváry Imrének azt a módosítását, hogy az ötven—száz koronás címleteket csak 15 százalékos váltásággal terbeljék meg és hogy a pénzügyi elismervényeket ezer koronáig fizessék vissza.

Július 17. Temesváry Imre a zárolt szesz mennyiségéről, felhasználásáról és értékesítéséről szóló pénzügyminiszteri jelentést ismerteti. Ezután mentelmi ügyeket tárgyalnak. Ugron Gábor bejelenti Grieger Miklós mentelmi jogának megsértését Károlyi Imre gróf részéről, aki Grieger kiadatását kérte olyan kijelentésekért, amiket Grieger a nemzetgyűlésen tett.

MEZŐGAZDASÁG

Az idősebb bárányok takarmányozása

Irta Tóth István.

Az elválasztás után következő második hónapban fejenként és naponta 1—1½ kg. jó szénát és 100—250 gr. zabon kívül még szalmát is adjunk a bárányoknak. Minél idősebbek lesznek a bárányok, annál több lóhereszénát eethetünk a réti széna mellett, de a zabot is pótolhatjuk részben más megfelelő takarmánnyal. Erre a célra különösen alkalmas a lenmagpogácsa és a buzakorpa, később azonban babot, borsot, szárított sörtekölyt és malátszírát is adagolhatunk.

Ha többféle abraktakarmányt etetünk, akkor ne külön, hanem összekeverve adjuk azokat, mert így jobban érvényesül a hatásuk. A keverék egyrészt előnyösen befolyásolja az emésztést, másrészt a bárányok is szívesebben fogyasztják, mert az különféle íz- és zamatanyagot tartalmaz. A kifogástalan minőségű kereskedelmi takarmányokat kezdetben kisebb, később azonban nagyobb adagokban is nyújthatjuk. A bárányokkal ebben az életkorban már a gabonafélék és hüvelyesek egészséges szalmáját is etethetjük.

A féléves kortól kezdve a gyök- és gumószakarmányok is, kisebb mennyiségben etelve, kedvező hatásuk, ellenben ezeknek nagyobb mennyiségben való takarmányozása ebben az életkorban még káros, mert számtalanszor tapasztalták, hogy a vizenyős takarmányok túlságos etetése a bárányokra mindenkor ártalmas. Kévs iszapolt kréta adagolása is nagyon hasznos, különösen akkor, ha a bárányok takarmánya mérszszegény talajról származik.

Ha fiatal zöldtakarmányt, pl. baltacim, lóherét, lucernát, bükkönyt stb. etetünk, ezekből ötször annyit

adagolunk, mint a szénából. Minthogy a zöldtakarmánytól bárányaink könnyen felfuvódhatnak, óvatosságból kisebb adagokban naponként négyszer-ötször adjuk előlük; reggelenként először kevés szénát vagy szalmát eresszünk és csak a későbbi órákban adjuk a zöldtakarmányt. Hogy a bárányokat szebb időben a szabadba terelhessük, a kizárólagos istállózásnál kifutót okvetlen rendezzünk be; a bárányok szabad mozgásáról már az istállóban is gondoskodjunk, mert csak így nevelhetünk erőteljes és egészséges bárányokat.

A bárányok további felnevelése, úgy 1—1½ éves korig, szintén elég nagy gondot okoz, mert az állatok igen gyorsan fejlődnek. A finom réti széna, tavaszi szalma, zab és elaprózott olajpogácsa megfelelő takarmánynak tekinthetők. Kiváló bárányeleségnek bizonyult a murokrépa is. Feletetés előtt azonban gondosan tisztogassuk meg és okvetlen aprítsuk fel. Ha a bárányok már idősebbek, akkor kisebb mennyiségben összevagdalt takarmányrépát is kaphatnak. A nyers, különösen pedig a csirázó burgonyát ne etessük, mert ezek a bárányokra rendkívül veszedelmes takarmányok. Ilyenkor az abraktakarmányok egy részét még inkább helyettesíthetjük borsóval. Ebben az időben 100 bárányra naponta mintegy 50—75 kg. szénát, épen annnyi répát és a táparány kiegészítése végett 10—15 kg. abrakot, azonkívül tetszésszerű mennyiségű szalmát számíthatunk.

Mikor a bárányok 1 évesek elmultak, némelyek állítása szerint a merinójerkék teljesen nélkülözhetik az abrakot, a toklyókosoktól és angol húsjuhok bárányaitól azonban semmiesetre se vonjuk meg. Naponként 4-szer etessünk, még pedig reggel szénát, később szemes eleggrel kevert répát, azután szalmát, délután ismét szénát és éjszakára megint szalmát adagoljunk. A rendszeres itarást és szóást természetesen ebben az életkorban sem hanyagolhatjuk el. Ha a bárányok 1—1½ éves korukat elérték, takarmányozásuk már semmi nehézséget nem okoz.

Az anyarozs

Irta Neuberger Ferenc dr.

A háború előtti időben Magyarország a gyógyszerárúkat legnagyobb részben a külföldön szerezte be, még olyanokat is, melyek idehaza is termelhetők és előállíthatók. Pénzünknek erősen aláhanyatlott vásárló erejét csak úgy tudjuk emelni, ha minél kevesebb árút hozunk be a külföldről s igyekszünk oda minél többet kivinni. Erre kell törekednünk minden téren, de főleg a ma oly nagy mértékben megdrágult gyógyszerárúknál.

Fel akarom itt hívni a gazdák figyelmét egy gyógyszerárúra, mely a mezőgazdaságban mint melléktermény nyerhető, úgyszólván ingyen, mivel nem kíván más munkát, mint a begyűjtést. E gyógyszerárú az anyarozs.

Gabonaérés idején a rozsbán, különösen a táblák szélén, utak, mesgyék, barázdák mentén találunk olyan kalászköteket, amelyekben a rendesen fejlett szemek között azoktól alakban, nagyságban, színben teljesen eltérő egy-két szemet találunk. E különleges szemek 1½—2 cm. hosszúak, szarv vagy karomalakúlag görbültek, kékesfekete színűek. E torzult szemeket régi idők óta anyarozsoknak nevezik.

Az anyarozs nem egyéb, mint egy gomba, illetve egy gombának áttelelő alakja. — A földbe kerülve, az anyarozs

Csirázó anyarozs

Rozskalász két teljesen kifejlesztett anyarozs-szemmel.

tavasszal csirázik, a piros színű, gömböcskében végződő nyelvcskék sarjadzanak ki belőle. A gömböcskék belsejében fejlődnek a gomba csirái, az ú. n. spórák, melyek a virágzó rozs termőjére kerülve, ott tovább fejlődnek egy kis tömlővé. A tömlőcske behatol a fejlődő rozsszem belsejébe, azt teljesen kitölti s anyagát felhasználva, gabonaérés idejére tömör anyarozsá lesz. Mikor a rozszemben az anyarozsgomba fejlődésnek indul, édes, ragadós nedvet, ú. n. mézharmatot választ ki. E ragadós nedv is tartalmaz gombacsirákat s mivel édessége miatt különböző rovarok felkeresik, a kalászból-kalászra vándorló rovarok az édes nedvvel széthurcolják a gombacsirákat is, miáltal mindig újabb és újabb virágokat fertőznek. Megpróbálták ez alapon emberi beavatkozással mesterségesen fertőzni a rozs virágait: ecsettel a mézharmatot rávitték egészséges virág bibéjére. Ez azonban mind máig nem sikerült, pedig igen nagy jelentősége volna; valószínű, hogy a csira továbbvitelével való fertőzésnél a rovarok oly munkát végeznek, melyet eddig nem ismerünk még.

Az anyarozs egyike a legfontosabb gyógyszereknek; vérzést előlító és a szülést elősegítő hatásánál fogva az ember- és állatgyógyászatban igen nagy szerepet játszik. Mivel pedig az utóbbi években ára rendkívül magasra emelkedett, — a háború előtt 1 kgr. ára 4–6 K volt, ma pedig 7–900 K, — a begyűjtése igen tekintélyes jövedelemhez juttatja a gazdát.

A begyűjtést a rozs learatása előtti utolsó napokban végezzük. Mivel azonban aratás idején a gazdaságban minden munkáskéz ezernyi elfoglaltságot talál, legjobb, ha az anyarozs gyűjtésére gyermekeket alkalmazunk. Az összegyűjtés időrabló és lassú, de emellett könnyű munka, mert nem kíván mást, mint jó szemet, ez pedig a gyerekeknél megvan. A gyűjtő gyerekek kis cseberrel vagy zacskóval felszerelve, egymástól 4–5 méternyi távolságban haladva, pásztrákban vizsgálják végig a rozsot s a talált anyarozsot a kalászból óvatosan kiemelve, a gyűjtő alkalmatosságba helyezték. Szedés közben természetesen el nem kerülhet, hogy a gyerekek a rozs letiprása által valamelyes kárt ne okozzanak. E kár azonban az anyarozsnak fentebb említett nagy árában búsán megtérül.

A begyűjtött anyarozsot a napon jól kiszáritjuk, minek megtörrenté után bármely gyógyszertárban, vagy gyógyszerkereskedésben értékesíthető.

A HOMOK PILLANGÓS TAKARMÁNYNÖVÉNYE.

A mi éghajlatunk alatt gyakori száraz nyáron bizony nem igen lehet a homokos földön aratás után pillangós virágú takarmány-

növényt vetni, de csapadékdús évben, esős nyáron, amikor a talaj elég nyirkos, sikerül ez is. A *homoki borsó* jó erre a célra. Bár rendszeren tavasszal vetik, de kedvező esetben még aratás után, június—júliusban is vethető, amikor kitűnő minőségű *késő őszi zöld-takarmányt* ad. Minden gazda kellően tudja méltányolni, hogy mit jelent az, ha ilyen módon tovább etethet zöld-takarmányt, sőt jóminőségű, igen izletes és aránylag nagy tömegű takarmányhoz jut. A legkorábban fölszabaduló gabona-tarlóba vetjük, annak fölszántása és elboronálása után. Mivel puha, henyélő szára van, egyszeműben nem célszerű természetien, mert összeroskad. Támasztékul a nyáron vetett homoki borsót őszi árpával vetjük. (Tavasszal vetve jobb zabbal.) Egy kataszteri holdra 80 kg. borsó és 25 kg. árpa rendszerint megfelelő keverék lesz. — Semmi ápolást nem kap, legfeljebb kikelés után megboronáljuk. — Kaszálni akkor kell, amikor a borsó java virágjában van. Lédúsabb, így lassabban szárad, mint a búkköny, de viszont levele nem pereg annyira. Szénára különben sem szoktuk a nyáron vetettet száritani, mert erre a bizonytalan késő őszi időjárás nem alkalmas. Nem is az a cél, hanem az, hogy késő ősszel legyen még zöldtakarmányunk. Ha tavasszal vetjük, termése zölden 100—150 mázsa szokott lenni egy holdon, de fölmehet 200—300 mázsaig is. Nyári vetésű azonban természetesen ennyit nem teremhet, vagy csak nagyon kivételesen.

CSALAMADÉ UTÁN CSALAMADÉVETÉS KETTŐS TERMELESBEN. A csalamadé tarlójába vetett kukorica ugyanazon évben csak akkor ad jó termést, ha a második csalamadé sikerül legkésőbb június elején elvetni és arra bőséges esők járnak. Öntözhető talajokon divatos is évente egy földről két csalamadékaszállást biztosítani. Kevésbé nedves vidékeken a második csalamadé helyett inkább kölest, mustárt vagy mohart vetnek.

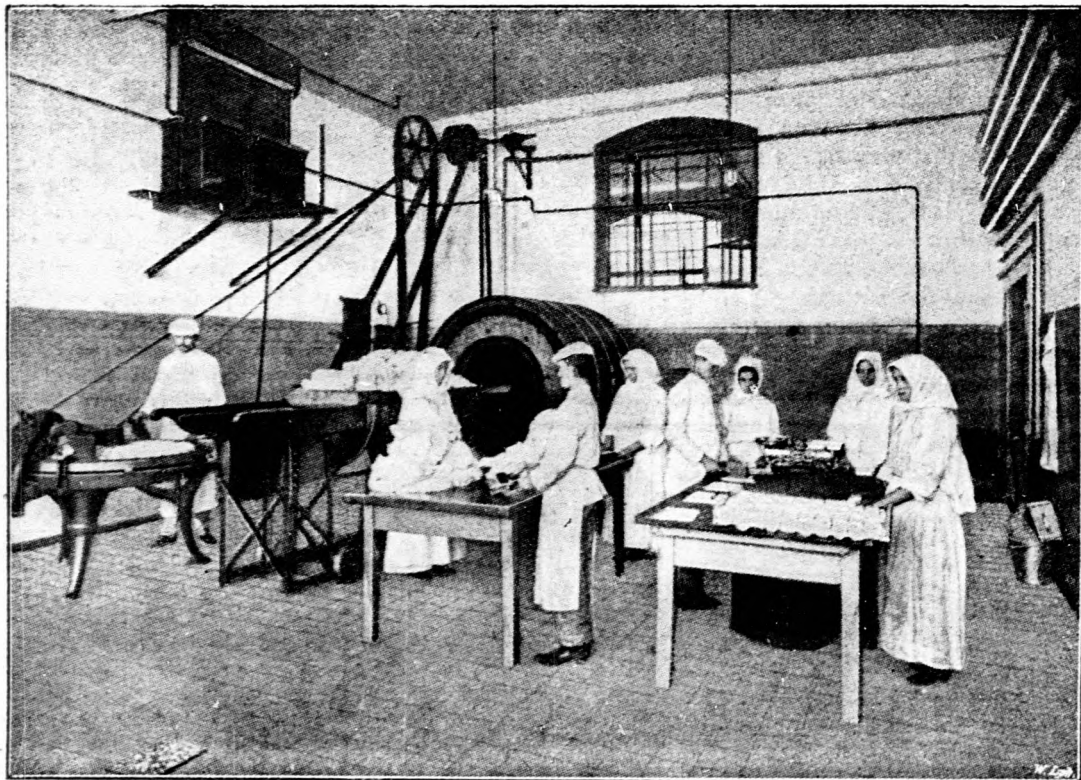
A LISZT KONZERVÁLÁSA. Minél több a lisztben a nedvesség, annál gyorsabban fölmelegszik s dohosodik. Ezért a lisztet romlatlanul megőrizni csak akkor sikerül, ha azt alaposan kiszáritott, legkevesebb se penészes gabonából őrlik s a hely, hol raktározva van, lehetőleg hűvös és föltétlenül száraz. Ugyanis az őrlt anyagok környezetükből is mohón szívnak magukba nedvességet, miért is a legcélszerűbb gondatlanság miatt már penészesedés, keveredés és avasodás áll be. Raktározás közben arra kell a főfigyelmet fordítani, hogy a liszt át ne melegedjék. Ennek megakadályozására vékony rétegekbe terítjük szét a lisztet, ha pedig ez zsákokban volna megőrzendő, úgy helyezük el a zsákokat, hogy azok egymással ne érintkezzenek, hanem köröskörül járja őket a friss légáram. Legjobb deszkákból készült rácsokra rakni a zsákokat és nem direkt a padlóra, két egymás mellett fekvő zsák közt $\frac{1}{2}$ –1 arasznyi hézagot hagyni és egymás fölé keresztben (mint az őlfat) helyezni a zsákokat. Az így elhelyezett lisztet még a legerélyesebb légvonatú raktárban is tanácsos lesz időnkint eszelleztetni: átalapítani, illetőleg a zsákokat átrakni. Ez utóbbi művelet annál sürűbben ismétendő, minél nedvesebb volt az őrlt gabona, minél nedvesebb az időjárás. Száraz raktárban 4 hetenkint is elegendő lesz ezt végrehajtani, míg kedvezőtlen viszonyok közt hetenkint meg kell ismételni.

A BIBORHERE. A takarmánynövény iránt mindjobban növekszik a gazdavidág érdeklődése. És méltán! Oly talajokon is jó termést ad, hol a lucerna és lóhere nem terem meg, másrészt alkalmas a a kettős termékek rendszerébe is, mert augusztus—szeptemberben elvetve május első felében már jó kaszállást vagy április végén legelőt ad s így utána még ugyanazon földön mohart, kölest, pohánkát, csalamadét, sőt korai tengerit is termelhetünk. Magja aránylag olcsó. Zölden minden állat szívesen eszi, különösen pedig a sertés. Ha a sertés naponta háromszor kap biborherét, jól táplálkozik vele s mellette csak a szoptató kocák és a 6 hónapon aluli malacok igényelnek némi abrakot. A biborhere különösen a homokon gazdálkodóknak figyelmet érdemel meg, mert vele növelhetik takarmánytermésüket anélkül, hogy más piaci növénytől vonnának el földet. Így több állat lesz tartható, több lesz a trágya és nagyobb lesz a termés.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Birtokrendezés alkalmával a kiküldött pénzügyőr fölvette az alig hat katastrális birtokomat és az igazonó jószágot. Takaréknál lévő 12.000 K tartozságot azonban nem vette föl. Helyes-e az eljárás? (583. sz. előfizető.) — **FELELET.** A vagyonváltás részletei még nincsenek megállapítva. A gazdaság vezetéséhez szükségessé vált adósságok azonban mindenesetre figyelembe fognak vétetni.

KÉRDÉS. Selyemhernyótenyésztésről hol kaphatnék bővebb fölvilágosítást? (K. F.) — **FELELET.** Tessék a Magyar kir. selyemhernyótenyésztési felügyelőséghez (Szegszárd) fordulni.

Modern vajgyártás.

A vajat nagyobb uradalmak és tejszarnokok tisztaságtól ragyogó helyiségekben készítik. Köpülésre nagy hordóalakú köpűt használnak, mely $\frac{1}{2}$ —1 óra alatt 1000—2000 liter tejszint megköpül és pompásan ki is gyúr. A gyúrt vajat azonnal csomagolják. Előbb faformákban szétméri, azután pergamentpapírba göngyölik. Csomagolás alatt a munkások kézzel nem, hanem csak tiszta lapátocskákkal nyúlnak a vajhoz, hogy se izzadság, se piszok ne jusson beléje. Nem csoda, ha az így készült vaj oly jóízű, tartós és étvágygerjesztő!

KÉRDÉS. Kis pulykákat mivel lehet etetni? (L. T.) — **FELELET.** Kis pulykáknak első 24 órában sem enni sem inni adni nem szabad. Azután takarmányuk áll: leforrázott finom tengeridara, keverve apróra vágott csalán-, saláta- vagy takarmányrépalevéllel és friss édes tehéntúróval jól összekeverten; 10—10 pulykacsibére napi adagokban négyhetes korukig 1—1 evőkanálnyi paprikát, négyhetes koron túl — míg a vérszinpötyögők már kinttek — 5—5 pulykacsibére kell ugyanannyi paprikát számítani. E takarmánykeveréket minden etetés előtt (reggel 8, délben 12 és délután 4 órakor eszközlendő etetés) oly mennyiségben kell készíteni, hogy azt a csibék egy szemig fölegyék s azzal jól lakjanak; a netalán megmaradt takarmányt a későbbi etetésnél fölhasználni nem szabad, mert megromlik s a csibék bélhurutot kaphatnak tőle. A pulykacsibék mindaddig, míg vérszinpötyögőjük ki nem jön, mást enni nem kapnak. Ivóvíz helyett forrált tejet kapnak minden etetés után, de csak éppen annyit, amennyit a kínálás alatt megisznak, azután az etetés-vályut ismét tisztára kell kimosni s eltenni újból használatig.

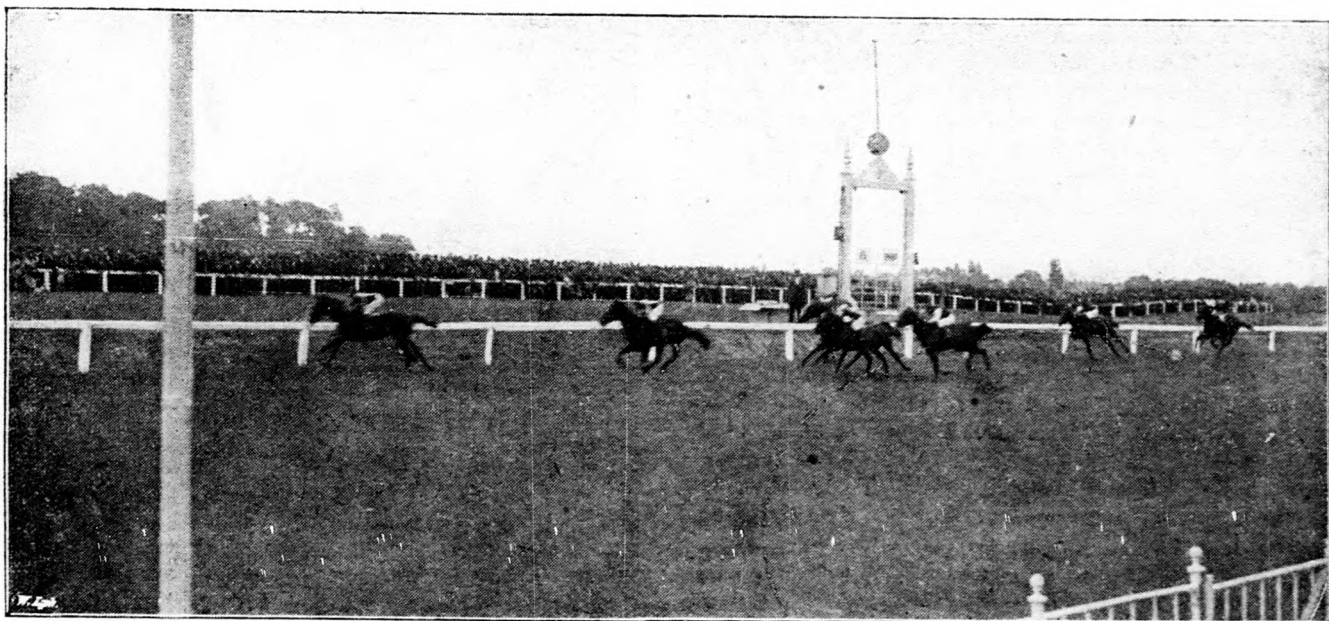
KÉRDÉS. Érett marhatökből mennyi száraz mag nyerhető? Olajtűtsnél mennyi olaj és tökmagpogácsa lesz? Sárga-görögdinnye és érett tök alkalmata-e a szeszgyártásra? (Előfizető, Seregélyes.) — **FELELET.** A tök és dinnye rendkívül vízdús húsos gyümölcs. Mindkettő 90% vizet tartalmaz, tehát a szárazanyag mennyisége 10%. A tök összes súlyának 2—3%-át teszi ki a mag és ennek tiszta olajtartalma 20—30% közt váltakozik. A száraz tökmagból 15—24% nyersolajat nyerhetünk. A tökmagpogácsa mennyisége nagy határok között ingadozik. Átlagban 100 kg. tökből préselés útján nyert pogácsamennyiség 15 kg. Eddig nálunk csak házilag gyártották a tökmagolajat, mert még a nagy üzemben is sok nehézséget okoz a tökmag teljes lehámózása. A tök cukortartalma 1,5%, a dinnyéé 3,5%, tehát oly kevés, hogy nem érdemes szeszre feldolgozni. A tök 100 kg.-jából kitermelhető 0,8, a dinnyéből 1,5—2,5 liter abszolút szesz.

KÉRDÉS. Mi módon lehet a kecsketejnek kellemetlen szagát elvenni? (B. Z.) — **FELELET.** A kecsketej kellemetlen szaga elvehető, ha magát a kecskét és különösen annak tőgyét nagyon tisztán tartjuk és fejés előtt a tőgyét minden alkalommal tisztára lemoszuk. A kecsketej mellékeze ugyanis a tőgyén lévő faggyumirigyek váladékának szagától lesz kellemetlen szagú és ezért csakis a tisztasággal, nem pedig a takarmányozással tudunk ellene beavatkozni.

KÉRDÉS. Egy évvel ezelőtt menekült tisztviselő részére ajánlottam föl lakásomat, de aztán egy nem vasutat helyezték el. Köteles vagyok-e a lakást továbbra is átengedni? (Tisza, dada.) — **FELELET.** Minthogy a lakásra önnök szüksége nincs, a bérletet a fönti okból fölmondani és megszüntetni nem lehet.

KÉRDÉS. Bérllőmnek fölmondottam, azonban a fölmondási idő leteltével nem hagyta el a lakást. Mit tegyek? (Z. A., Battonya.) — **FELELET.** A lakást újból föl kell mondani és ha a bérllő a fölmondást nem fogadja el, vagy arra nem nyilatkozik, akkor a fölmondástól számított nyolc napon belül a járásbíróshoz kell fordulni. A bíróság fogja azután kimondani, hogy a fölmondás érvényes-e és köteles a bérllő a lakást elhagyni.

KÉRDÉS. Hány kancát lehet egy ménnel fedeztetni? — **FELELET.** Ha a fedeztetési idő februártól júniusig tart, akkor egy ménhhez 50—60 kancát szokás beosztani. Fontosabb dolog azonban e kérdés eldöntésénél az, hogy a hágatások hogyan oszlanak el a fedeztetési időben és hogy milyen erős, milyen korú, tápláltságú és vérmérsékletű a csődör. Így tudvalevő dolog, hogy Angolországban és Oldenburgban némely csődör évente 200—300 kancát is megtermékenyít. Erre azonban csak javakorabeli, jól abrakolt, egészségtől duzzadó mén képes, de az ilyen is csak akkor, ha a hágatások a fedeztetési időben úgy eloszlanak, hogy hetenkint legföljebb 10—12, azaz naponként két kancát vezetnek hozzá.

Vasárnap, e hó 19-én futották le a fővárosban az első magyar Derbyt, a százezer koronával díjazott versenyt. Képünk a versenyt ábrázolja.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

AZ ORSZÁGOS FÖLDBIRTOKRENDEZŐ BÍRÓSÁG MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT. Az Országos Földbirtokrendező Biróság elnöke a bíróság működésének megkezdéséről hirdetményt bocsátott ki. Ez a hirdetmény ezeket közölte: 1. *Az országos Földbirtokrendező Biróság működését 1921. évi június hó 20. napjával kezdi meg.* 2. Az Országos Földbirtokrendező Biróság helyiségei az igazságügyminiszterium épületében (V. ker., Markó-utca 17. sz.) a második emeleten vannak. 3. Az Országos Földbirtokrendező Birósághoz szóló beadványok (kérvények, megkeresések, jelentések stb.) a bíróság iktató hivatalában (II. em. 45. sz. szoba) hét-köznapon délelőtt 10—11 óra között adhatók át. A bíróságnak szóló beadványok beadhatók bármely hatóságnál is, amely azokat az Országos Földbirtokrendező Biróság elé juttatja. Az eljárás gyorsítása végett azonban célszerű a kérvényeket lehetőleg a gazdasági felügyelőségnek beadni, amely véleményes jelentéssel terjeszti az Országos Földbirtokrendező Biróság elé. 4. A községi előljárók a házhelyrendező ügyekről a 60.000/1921. F. M. számú rendelet 92. szakasza értelmében felterjesztendő kimutatáshoz szükséges nyomtatványokat a vármegyei alispánok útján fogják megkapni. *Tóth János s. k., az Országos Földbirtokrendező Biróság elnöke.*

MEGJELENT A FÖLDTÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSI RENDELETE. Június 17-én megjelent a földművelésügyi és igazságügyi miniszternek rendelete a földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó törvény cikk végrehajtásáról. A rendelet első pontja vázolja a törvény célját, a második pont pedig az Országos Földbirtokrendező Biróság működéséről tájékoztat. A harmadik pont az államot illető elővásárlási jogra vonatkozik, a negyedik az államot illető megváltási jogra. Az ötödik főcím a haszonbérletek átvételének módozatait tárgyalja, a hatodik az ingatlan-eldarabolást illető intézkedéseket, a hetedik főcím a járadéktelekről szól, a nyolcadik főcím a családi otthont védő rendelkezéseket ismerteti.

Az utolsó pontok a vegyes és büntető-rendelkezéseket, az üzletszerű ingatlanközvetítést, illetve a zárórendelkezéseket sorolják fel. Az egész gazdatársadalmat méltán érdeklő rendeletet az agrárérdekeket szolgáló napilap: az *Új Barázda* sorozatosan és részletesen ismerteti.

A GENFI ÉRTEKEZLET RÉSZTVEVŐI VISSZAÉRKEZTEK BUDAPESTRE. A népszövetségi társaság genfi értekezletének résztvevői visszaérkeztek Budapestre. A genfi értekezleten *Apponyi Albert gróf általános szeretet és megbecsülés* tárgya volt mindenhol, akár mint szónok, mint tárgyaló, akár mint vendég. A konferencia eredménye általában az a sokkal megértőbb hang, amely Magyarország iránt megnyilvánult.

APPONYI ALBERT GRÓF AZ ARANYGYAPJAS-REND TULAJDONOSA. IV. Károly Apponyi Albert grófnak legutóbbi svájci tartózkodása alkalmával az aranygyapjas-rendet, a királyi kitüntetések egyik legnagyobbikát adományozta, melyet személyesen nyújtott át neki.

MAGYARORSZÁG ELFOGADTA A MEGHÍVÁST A PORTOROSEI KONFERENCIARA. Magyarország meghívást kapott, hogy vegyen részt a jún. 2-án Portoroseban tartandó konferencián. Ezen az értekezleten tudvalevőleg az utódállamok között tisztázandó kérdésekről fognak tárgyalni. *Magyarország a meghívást elfogadta s az értekezleten részt is fog venni.*

Ruha gyöngyből.

Egyik dúsgazdag amerikai embernek jutott eszébe, hogy igazgyöngyből készíttetett ruhát. A ruha értéke megszámlálhatatlan millióra rúg.

MEGKEZDTEK A MAGYAR-CSEH TÁRGYALÁSOKAT. A magyar és cseh küldöttség a külügyminisztérium tanácstermében tartja közös üléseit. A tanácskozásokon kereskedelempolitikai és gazdasági kérdésekkel, továbbá közlekedésügyi kérdésekkel és a postaügyek rendezésével foglalkoznak.

TANYAI ÉRTEKEZLET KECSKEMÉTEN. Az elmúlt szerdán délelőtt nyitotta meg a Magyar Gazdaszövetség kétnapos tanyai kongresszusát *Bernát István* dr., a szövetség elnöke. Az értekezleten a kormány is képviseltette magát. *Bernát István* elnöki megnyitó beszéde után *Czettler Jenő* dr. nemzetgyűlési képviselő, a tanyai kérdés jelentőségéről tartott előadást. *Dömötör Lajos* dr. Kecskemét város gazdasági tanácsosa, *Somogyi Szilveszter* dr. Szeged polgármestere, *Lázár Dezső* a Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület elnöke városuk tanyai politikáját ismertették. *Zsitvay Tibor* dr. nyug. főispán a tanyai közigazgatásról beszélt. Ennek szabályozásáról határozati javaslatot is nyújtott be, amelyet az értekezlet elfogadott. *Kopaczek György* királyi tanácsos a tanyai kereskedelemről és mezőgazdasági iparról, *Magyar Kázmér* nemzetgyűlési képviselő a tanyai iskolaügyről tartott előadást. Több hozzászólás után az értekezlet első napját bezárták. A második napon több felszólaló után *Káán Károly* dr. helyettes államtitkár az Alföld fásításáról szólott, *Gyömörey György* a tanyai közlekedés kérdését tette szóvá. *Benárd Ágost* dr. ny. miniszter pedig a tanyai közegészségügyről tartott előadást. *Vantsó Gyula* a gazdák szövetségi ügyeiről beszélt. *Fáy Gyula* zárószavai után az értekezlet a nemzeti Hiszekegy elimádkozásával ért véget.

ŐRLÉSI TANUSÍTVÁNY NÉLKÜL ÓRÖLNI TILOS. A közlemezési miniszter rendelete szerint az őrlési tanusítványon alapuló malomellenőrzési rendszer további intézkedésig érvényben marad. A malmoknak tehát őrlési tanusítvány nélkül őrlni tilos. Az őrlési igazolvány nélküli tétéleket elkobozzák és a rendelet megszegése szigorú megtorló intézkedéseket is von maga után.

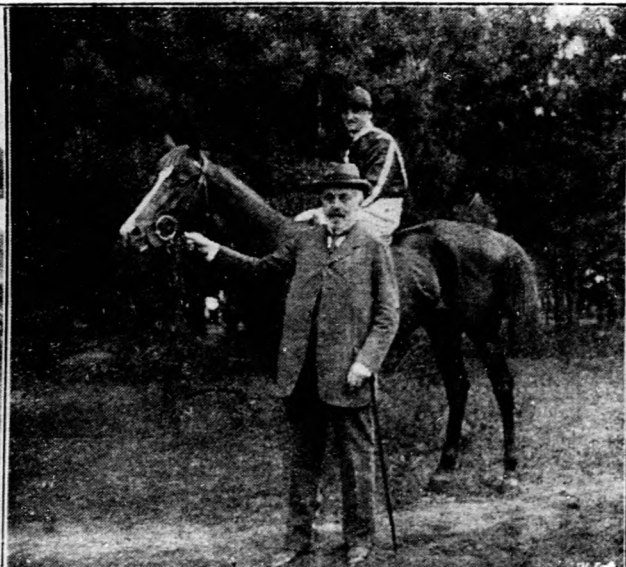
NAGY ÁRVIZEK DÉLAMERIKÁBAN. Colorado dél-amerikai államban az *Arkanzas* és *Fountain* folyók kiléptek a medrükből és az árvíz óriási károkat okozott. Beszélnek arról, hogy 3000 ember pusztult el. Az anyagi kár állítólag 10 millió dollár.

Séta a vízben.

Képünk az autókerekre felszerelt ruhát mutat be, amelynek segítségével bárki kényelmesen járhat a legmélyebb vízben is.

A SZOVIETKORMÁNY FELADJA ELVEIT — AMERIKAI PÉNZERT. Az amerikai lapok szerint azok közt a feltételek, közt, amelyeket Szovjetország az amerikai nagytőke elé terjesztett, a következők foglaltatnak: *Biztosítják ötven évre a természeti kincsek korlátlan kiaknázását. Minden adó és illeték alól mentességet adnak. Az Amerika ellenőrzése alatt álló üzemek munkásait nem az orosz, hanem az amerikai munkástörvényhozás batálya aiatl fognak állani.* A lapok kiemelik, hogy Oroszország egyenesen megrendítőnek mondható pusztulásra juthatott, ha olyan fanatikus is, mint *Lenin*, ilyen lépésre szánja el magát.

Az első magyar Derby.

Balra: Embertömeg a tribünön, Jobbra: A verseny győztesét, *Vatinjust* (a pölöskel méneseből) tenyésztője *Lutzenbacher Miklós* elvezeti a kormányzó elé.

KÚN BÉLA NORVÉGIÁBAN PUCCSOT TERVEZETT. Egy svéd ujság cikke szerint Kún Béla titokban elhagyta Oroszországot s Norvégiába ment. Terve volt, hogy Norvégiában kikiáltssa a proletárdiktatúrát. Svédországban el akarta foglalni Boden városát, hogy onnan indítsa meg a hadműveleteket. Azt hiszik, hogy Kún Béla még mindig Norvégiában rejtőzik. Az északi államok rendőrsége karöltve dolgozik, hogy az összekülvés szálait kibogozza.

KELETSZIBÉRIABÓL ELÚZTÉK A BOLSEVIKI HATÓSÁGOKAT. Majdnem egész Kelet-szibériában elúzték a bolsevik hatóságokat. A vörös zászlókat mindenünnen eltávolították, helyettük a régi fehérek-piros orosz nemzeti zászlókat tűzték ki. Az új kormány köztársasági demokrata elveket vall. Mindenütt nyugalom van.

ÖTSZÁZ MAGYAR SZENVED A KOLOZSVÁRI KATONAI FOGHÁZAKBAN. A kolozsvári katonai fogházakban több mint ötszáz letartóztatott polgári személy várakozik a vizsgálatra. A letartóztatott polgárok közül igen sokan több mint egy éves nyiladnak a fogházakban, anélkül, hogy ügyük tárgyalás alá került volna. A letartóztatottak magától értetődően kizárólag magyarok, akik az oláh terror-uralom áldozatai.

SZEGEDEN LETARTÓZTATTÁK A BÉCSI «EMIGRÁNSOK» MEGBIZOTTJÁT Szegeden letartóztatták Telegdi (Wieder) Pál izraelita vallásu magánhivatalnokot, aki a Bécsbe menekült magyarországi kommunisták megbízottja volt. Az volt a feladata, hogy Szegeden és környékén aratószerződést szervezzen. Telegdit átadták az ügyésznek.

A KINAI ÉHINSÉG. A roppant kiterjedésű kínai birodalomban jelenleg uralkodó éhínségnek nagyobbarányú és rettentőbb aligha volt a világon. Milliók tengődnek a sző szoros értelmében minden élelem nélkül és ezekre tehető az eddig éhenhaltak száma. A rettenetes nyomornak az az oka, hogy egyáltalán nem volt mit aratni egymásután kétszer: *kerék esztendő óta csöpp eső nem esett azokon a vidékeken. Az emberek fák kérgéből, fűből, allati maradványokból táplálkoznak, ha ugyan tápláléknak nevezhető az ilyesmi.*

HUSZONEGY ÉVIG TART A LEVÉL ÚTJA LÁBODTÓL—NYIREGYHÁZAIG. Még az 1900-dik év nyarán történt, hogy a látódi katonai csikótelep parancsnokát, *Bercsényi* őrnagyot a nevenapjára levelezőlapon gratulálta meg Kissáronson lakó fia. Az apa sietett a levelezőlapra válaszolni; ám a posta ez egyszer megmakacsosodott. A képeslap csupán 1905-ben érkezett Egyházasdarácra, mert a család közben oda, onnan meg Szentgotthárdra költözött. Egyházasdarácon — ismét pihent a levél *14 évig.* Közben kitört a világháború és a szentgotthárdi postahivatal csak most ért rá, hogy — kinyomozva a család hollétét — továbbítsa viharvert, fakuló képeslapot Nyiregyházára. A levelet író apa már 1911-ben meghalt és hadnagy fia könnyelábadt szemmel vette kézhez apja kései sorait.

KATONÁK SZABADSÁGOLÁSA MEZŐGAZDASÁGI CÉLOKRA. A folyó évi mezőgazdasági munkálatokra az 1898. évfolyambeli legénység felváltva június 1-től július 31-ig, illetve

augusztus 1-től szeptember 31-ig 2—2 havi szabadságot, az 1899. évfolyambeli legénység pedig június 1-től szeptember 15-iki időközben egyizben 14—14 napi szabadságot kaphat, ha azt szolgálati úton az előjáró csapattest parancsnokságától szóbelileg kéri.

KUTYÁKKAL CSEMPÉSZIK A MAGYAR VALUTÁT ROMÁNIÁBA. A nagyváradi határrendőrségi szolgálat jól megszervezett valutacsempésztársaság nyomára jött rá, amely célra betanított kutyák segítségével magyar valutát csempésztél át Romániába.

OSZTRÁK KORONA MINT — TAPÉTA. Egy st.-galleni vendéglős, aki üzletének vonzó reklámot akart csinálni, helyiségit valódi osztrák papirkoronásokkal tapétáztatta ki. Az eszmének követői is akadtak. Sokan azt hiszik, hogy az osztrák koronának a napokban tapasztalt emelkedése erre a különös mániára vezethető vissza.

Képünk azt az izgalmas pillanatot örökíti meg, mikor Mexikóban, egyik bikaviadal alkalmával, Sanchoz Mejías híres toreadort a bika felökleli.

A VILÁG LEGNAGYOBB RUBINTJA. Ékszerkereskedőkön kívül a közvélemény, alig tudja, hogy a világ legnagyobb rubintja, amelynek *Khirab i Alam* a neve az angol királyi kincsek között található. Ez a kő 352 *karát* súlyú Minden valószínűség szerint az indiai *Badackhan* rubintbányákból származik. Timur tatár vezér *Delhy* városnak 1398-ban történt kifosztása alkalmával szerezte meg. A kincs attól kezdve a hatalmas tatár birodalom összeomlásáig a Timur uralkodóház birtokában maradt. Az idők folyamán azután többször változtatott tulajdonost és amidőn az angolok 1849-ben Indiát meghódították a *pantsabi* uralkodótól szereztek meg a bámulatos ékszert. A londoni világkiállításon 1851-ben mutatták be. A keletindiai társaság, amely tudvalevően Indiát meghódította, *Viktória* királynőnek ajándékozta.

VADÁLLATOK VERSENYE AUTOMOBILLAL. Az északamerikai *Utahi* állam területén érdekes kísérletet végeztek. Vadállatok sebességét akarták kipróbálni és erre a célra kiválasztottak egy nagy sikterületet, amelyen automobilon követni lehetett a vadállatokat. A különös versenypályán a következő megfigyeléseket észlelték. Egy *dámvad* öt kilométeren át *óránként 80 kilométernyi* tehát gyorsvonat sebességgel futott, de azután már csak 45 kilométeres sebességet tudott kifejteni. Az amerikai pusztákon található *farkasok* egyik fajtája négy kilométeren át *70 kilométeres óránkénti sebességet* mutatott fel, azután valamivel lassabban, de kitartóan futott 40 kilométeres sebességgel. A leggyorsabb valamennyi állat közül az *antilop* volt, amely négy kilométeren át *98 kilométeres sebességgel* túltette magát társain.

A VILLÁM BELECSAPOTT EGY AMERIKAI REPÜLŐGÉPBE. Az *Indian Head* mellett egy katonai repülőgép zuhant le, amelynek katasztrófáját villámcsapás okozta. A repülőgép hét utasa elégett.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése f. é. június 30-án lejár, hogy előfizetésüket a csatolt postautalványon megújítani szíveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Július 1-ével új előfizetést nyitunk, s mindazoknak, akik legalább egy félévre előfizetnek, vagy előfizetésüket fél-évvél meghosszabbítják, ingyen és bérmentesen küldjük meg

a földbirtokreformtörvény magyarázatát, amely minden kisgazda és földműves számára nélkülözhetetlen; vagy esetleges kívánságára ehelyett egy

művészi képalbumot, mely hat darab művészi, több színnyomású képet tartalmaz.

Gyűjtőinknek

két gyűjtött előfizető után egy keretezésre alkalmas, több színnyomású művészi képet adunk ingyen,

öt gyűjtött előfizető után HOGYAN LEHET FÖLDHÖZ JUTNI? című könyvet, a földreformtörvény magyarázatát adjuk, mely minden gazda és földműves számára nélkülözhetetlen;

tíz gyűjtött előfizető után lapunkat tiszteletpéldányként küldjük meg a gyűjtő címére, vagy egy értékes könyvet, vagy pedig egy hat darab művészi képet tartalmazó, művészi képalbumot adunk ingyen.

Lapunk előfizetési ára félévre 60 korona, egész évre 110 korona.

A «Vásárnap» kiadóhivatala
(Budapest, IV., Múzeum-körút 1.)

MILYEN MAGASAK AZ OCEÁN HULLÁMAI? Ez a kérdés gyakran foglalkoztatta a hajósokat. Útleírásokban és kalandos történetekben gyakran olvashatunk mesébe illő, sokszor 30 méter magas hullámokról. Tudományos eszközökkel többször megkísérelték a hullámok magasságának mérését és kiderült, hogy az Atlanti-, meg a Csendes-óceánokon az eddig megfigyelt legmagasabb hullám 12 méteres volt, de már tízméteres hullámok is ritkaságszámba mennek. Egy ilyen hullám magassága tehát egy emeletes ház magasságának felel meg.

MI LEHET A HÓ? Hideg van, egész nap borongós az idő, a felhők csak úgy lógnak, de a nagy hideg miatt nem tud megeredni a hóesés.

Jani, Böske meg a Gyuri a szobában vannak, játszanak. Utóbb megúnják a játékot, odakönyöklőnek az ablakdeszkára és kifelé néznek az utcára.

Egyszerre csak hullni kezd a hó.

— Hó! Nini esik a hó — ujjong a kis Bözsike, aztán hirtelen komolyra változik az arca s a nagyobbik fiú felé fordul:

— Miből lehet a hó?

Gyuri gyerek elgondolkozik, aztán, amilyen komoly volt a kérdés, ő is olyan komolyan feleli:

— Mosnak az égben s a sok szappanhab kifolyik a nagy teknőből, amibe az angyalkák mosnak.

A KÜLÖNÖS SÓHAJ. Kocsis Istvánnak csunyan ellőtte a lábát a hajtóvadászaton egy szemüveges vadász. Beszállították a kórházba, ahol fél lába fejét levágták az orvosok.

Mikor úgy-ahogy meggyógyult, vonatra ült, aztán elgőzölgött a falujába.

A sógor, a koma, a rokonság már várta az állomáson s

amint Kocsis István nagy ügyel-bajjal lecihelődött a vonatról, közrefogták:

— Fáj még a lábod?

— Bizony fáj — keserveskedett a sebesült. — A felét levágták — s a csonka lábára mutatott.

A rokonság részvétellel bólogott.

— Nem tudsz ráállni? — kérdezte az egyik.

— Nem ám, — szomorodott el Kocsis István. — Alighanem megmaradok a mankó mellett.

— No, azért nem köll úgy a lelkedre venni — biztatta vigasztalásképpen az egyik rokon. — Még mindig jobb így, mintha a fejedet lőtte volna el a vadász.

— Hej, dehogy jobb! — sóhajtott elkeseredetten Kocsis István.

— Ha a fejedet lülte volna el, most legalább tudnék járni.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Új buza július—augusztusi szállításra métermázsánként 820—840 K, takarmánydrpa 760—800 K, zab 750—800 K, repce 700—750 K, köles 400—500 K, morzsolt tengeri 760—790 K, lencse 600—800 K, bab 400—500 K. A vetőmag piac teljesen üzletelen.

TAKARMÁNYVÁSÁR. Az drak nem változta.

VAGÓMARHAVÁSÁR. Bika jobb kilogrammonként élősúlyban 25—28 K, silányabb 20—21 K, ökör közep 23—36 K, silány 17—22 K, tehén 17—34 K, bivaly 17—28 K, nővendék 10—18 K, kicsontozni való 10—16 K.

BORJÚ ÉS JUH. Borjú kilogrammonként élősúlyban 20—46 K.

SERTÉSVÁSÁR. Fiatál nehéz sertés kilogrammonként élősúlyban 58—61 K, közep 55—58 K, könnyű 48—50 K, öreg sertés 55—59 K, zsír 70—71 K, szalonna 62—65 K, vészelt sovány sertés 50—55 K, nem vészelt 40—50 K.

BÓR ÉS FAGGYÚ. Magyar marhabőr 40 K, tarka 42—45 K, borjubőr 60 K, juhbőr 12 K, faggyú 25—30 K, olvasztott faggyú 40—44 K.

GYAPJÚ minőség szerint 42—56 K kilogrammonként.

BAROMFI ÉS TOJÁS. Élő csirke, rántani való, párja 60—110 K, sütnivaló, párja 120—180 K, élő hizott kacska és liba kg.-ja 70—100 K, tisztított hizott kacska, liba kg.-ja 80—90 K, élő tyúk párja 180—240 K, tojás drbja 3 20 K.

ZÖLDSÉGFÉLÉK ÉS GYÜMÖLCS. Sárgarépa csomója 6—8 K, petrezselyem csomója 3—8 K, zeller csomója 2—5 K, karalábé darabja 2—3 K, zöldhagyma csomója 50 fill., kg.-ja 4—8 K, egyiptomi vörshagyma kg.-ja 22—24 K, fokhagyma uj kg.-ja 8—12 K, paraj, tisztított kg.-ja 14—16 K, gyökeres 10—12 K, hónapos retek csomója 1—3 K, nyári jánosnapi drb.-ja 2—3 K, sóska kg.-ja 10—16 K, kelkáposzta kg.-ja 12—16 K, saláta darabja 3—5 K, hüvelyes hazai zöldborsó kg.-ja 12—16 K, kifejtelt 32—46 K, spárga kg.-ja 20—30 K, új lók kg.-ja 6—12 K, uborka hazai kg.-ja 60—100 K, burgonya kg.-ja 6—7 K, új 20—22 K, olasz 23—24 K, fejes káposzta kg.-ja 35—50 K, karfiol kg.-ja 30—45 K, zöldbab kg.-ja 45—50 K, zöldpaprika darabja 4—6 K, cserezsnye, ropogós kg.-ja 13—40 K, lágú 8—14 K, meggy nagy szemű, kemény kg.-ja 24—30 K, aprószemű, lágú 16—22 K, pöszméle nagy szemű kg.-ja 14—20 K, aprószemű 10—12 K, ribizke kg.-ja 18—20 K, eper, kerli, nemesített kg.-ja 35—60 K, szamóca kg.-ja 60—80 K, kőrte kg.-ja 40—45 K, málna kg.-ja 80—90 K.

MÉZ. Nagyban 25—40 K, kicsiben 55 K kilogrammonként.

IDEGEN PÉNZNEMEK LEGMAGASABB ÁRA 1921 június 21-én 1 drb Napoleon-arany 767 K, angol font — K, dollár 236 K, francia fr. 20 K 10 f, rodjci frank — K — f, német márka 3 K 40 f, olasz lira 12 K 20 f, orosz rubel 53 f, román lei 3 K 76 f, cseh szokol 3 K 44¹/₂ f, szerb dinár 6 K 38 f, lengyel márka 16¹/₂ f, osztrák korona 34³/₄ f, 1 drb ezüstkorona 10 K 50 f, 100 magyar koronáért Zürichben 2 45 rodjci frankot fizettek.

FATIME

IGAZ TÖRTÉNET INDIÁBÓL • IRTA ROSNER KÁROLY

(4. Folytatás.)

Azután még többször meg-meghívott az angolklubba, de én takarékoskodtam az időmmel, azonkívül nem tudnám megmondani, miféle ellenszenv tartott vissza az angolok társaságától. Igazat megvallva, én igen jól éreztem magamat Svava Rao házában, bár tudtam, hogy minden lépésemet figyelik. Nem akartam tehát jóviszonyunkat politikai ellenségeikkel való érintkezéssel megrontani. Szorosabb barátságot nem kötöttem a festővel sem.

Dsambát továbbra is semmibe vette az angol, míg Fatiméval nyilvánvalóan barátságot akart kötni. Tréfálkozott vele és iparkodott legyőzni a leányka idegenkedését és tartózkodását.

A gyermek hamarosan visszanyerte előbbeni telt és kecses szépségét — misem maradt meg a halálos korból; mintha csak most kezdene igazán kiflesni. Bőre ismét a régi gyönyörű sötét színében pompázott és nagy, nyugodt szeme lágy fényben álmódzott.

Vakon ragaszkodott hozzám. Mindig és mindenütt a nyomomban járt s ha megsimogattam haját, vagy ha megcirógattam kis kacsóját, olyankor hozzásimult, mint valami fiatal macska. Úgy érezte, hogy föltétlenül az enyém, akaratom törvény volt számára.

Egy ízben Reabney piroskötéses könyvvel lepte meg a leánykát. Fatime azonban előbb megkérdezte tőlem, hogy elfogadhatja-e az ajándékot, amely végtelen boldogságot okozott neki. A festő azután kijelentette, hogy szeretné lefesteni a leánykát. Fatime ismét hozzámjött előbb. Miközben beleegyezésemet kérte, Reabney mellette állott és különös mosollyal nézett rám, hosszú fogait egész az inyig kimutatta. Bosszantott a mosolya, melyből némi gúnyt éreztem s néhány pillanatig nem válaszoltam.

— Talán bizony teljesen a maga számára foglalta le a leánykát? — kérdezte. — Kis idill nagy Indiában?... Persze elég, hogy egy ilyen kis barnabőrű melázó tekintetet vessen és maguk németek máris Gretchen-félet látnak benne! — Nevetett, miközben fapipájából bodor füstfelhőket eresztgetett.

Zavarodottan tekintettem rá.

— A kicsi független lény, mint ön, Mister Reabney, vagy akárcsak én. Ha kedve van hozzá, hogy lefestesse magát, nekem természetesen semmi ellenvetésem se lehet. Különben is még gyermek.

Nagyon hűvös hangon feleltem, nagyon tartózkodón, de föltöbb ellenemre volt a modora, majd nevetve tett megjegyzése:

— Nyugodt lehet, doktor úr, de a kicsike épen nem gyermek már, az itteni fölfogás szerint!

Bizonyosan enyhíteni akarta a rossz hatást, melyet viselkedésével keltett, mert körülbelül egy óra múltán, mialatt szorgalmasan rajzolt, Fatime pedig mereven ült előtte, visszatért egy lappal, melyet vázlatkönyvéből tépett ki.

— Fogadja tőlem köszönetképen ezt az első vázlatot. Így legalább Európába is magával viheti a leánykát.

Átnyújtotta a rajzot, mely Fatime fejcsékjét beszélő élethűséggel ábrázolta. Valóságos kis remekmű volt a kép és szinte felejtette velem Reabney előbbeni bárdolatlanságát.

— Nekem ajándékozza? — kérdeztem én, miközben lemezeimet gondosan félretettem, mert épen föllállítottuk volt a nagy fényképezőgépet, hogy fölvélt készítsünk egy különösen díszes rajzú kólapról.

— Önnek ajándékozom, igenis.

— Elfogadhatom-e? És mivel viszonzom?

Nevetett. — Mindig a formaságok! — Még ezen a rommezőn is formaságok! Viszonzni? Hát fessen le ön is!

— Sajnos, én nem tudok festeni.

— Akkor hát fényképezzen le azzal az óriásmasínával: «John Reabney a szent város romjain!»

— Ha akarja, — szívesen.

Nekiszőgeztem a készüléket és fejemre húztam a fekete kendőt.

És ott állt alig három lépésnyire a lencsétől: fehér sipkáját félreacsapta, jobb kezét zubbonyába süllyesztette, hátravetett fövel. Kihívó, fönnhéjazó volt a magatartása, a homályos üvegen még csontosabbnak, még nyersebbnek tűnt föl csontos álla.

Főlegyenésedtem. Túláságosan közel áll. — Életnagyságú lesz a kép — figyelmeztettem őt.

— Az is jó — csak rajta!

Így történt, hogy ez alkalommal Reabney képét is hazavittük. Még azon az estén előhívtam és kidolgoztam a fényképet.

Attól fogva a festő mindennap magával csalta Fatimét, hogy modellt üljön neki. Többnyire ajándékot tartogatott a kicsi számára — édességet, vagy csecsebecskéket. Fatime mindig rámemelte kérdő tekintetét, mielőtt követte volna az angolt. Úgy látszik, nem jól érezte magát a festő társaságában, mert szokott fesztelensége helyett félszeg és kényszeredett lett a közelében. Nemcsak én, Dsamba is észrevette ezt s a szolgálom mindig bizalmatlanul tekintgetett a festő tanyája felé. Gondolom, Reabney figyelmét sem kerülte ki Dsamba sanda pillantása, mert fölszedte sátorfáját és olyan helyet szemelt ki, amelyet nem láthattunk közvetlenül; sőt egy alkalommal megjegyzést is tett, amit azonban én nem méltattam figyelemre.

Am egy délelőtti, munka közben, Fatime egyszerre csak lélekzetvesztve a rommezőn át hozzánk futott s szorongva, remegve mellém kuporodott.

Faggatásunkra nem válaszolt. De nyomában tüsként megjelent a festő, fölhevült arccal s már messziről integetett, kiabált.

— Mi történt? — kérdeztem én aggodalommal. — Mit csinált a gyerekkel? Egész oda van, szegényke!

Reabney ellökte szája szögletéből a fapipát, fejcsöválva ránézett Fatiméra, de szeme sajátságosat villant. Zavarát különösen nyers, hangos szavakkal palástolta:

— Egyszerre nagyon fennen hordja orrocskáját a kisasszony! Ördög tudja, mit képzel magáról?! Megkérdeztem, volna-e kedve velem jönni, mert ma továbbutazom és szeretném, ha párszor még modellt ülne — úgyis magától haza talál az efféle — és megsimogattam a haját. Azzal szélvészént elszágtult mellőlem a hercegnőcske!

REJTVÉNY.

1

Beküldte: ifj. Baranyai Imre.

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 29-ik számunkban közöljük.

A 23-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

«Az Ernő pénze elfogyott».

Megejtették: id. Szécsi János, Urbán Kálmán, Kovács Sárika, Szabek Lóránd, Megyeri István, Molnár István, Boros Mihály, Krecsik Jolánka, Spielmann Lipót, Pothorszky Ilonka, Gere Piroska, Gere Erzsike, Csóti Balázs, Saja Emil, Piltz Gyula, Csóti István, Sivák Lajos, Makkó Aurél, Gombos József és Lidike, Zsolczay Mihályné, Gombkötő Mihály, Kázmér Imre, Sebestyén Jolán, Szekeres Imre, Pap Anna, Takács Sándor, Ferencz József, Hosszú Sándor, Anicskin Mihály,

id. Boros Pál, Sefcsik Ilonka, ifj. Ritecz István, Imre Sándor, Szalkay Ferenc, Horváth Károly, Ritecz János, Kistóth István, Eszes Ilona tanítónő, Csonka József, Kenéz Kálmán, Riba János, Horváth Péter, Bakó Jolán, Kozma György, Srágli Sándorné, Korózs Istvánné, Kovács János, Szijjártó Szabó Benjamin, Sz. Máté Gyula, Branyiczky László, Szűcs Lajos, Ágoston József, Szentpétery Ferenc, Kiss Dezső és Ernő, Kovács Sándor, Kovács József, Battyáni Sándor, Kuzder Gyula, öz. Poros Miklósné, Tóth Lajos, Maász Jenő, Vajda Flórián, Weisz J. János, ifj. Szőke Sándor, Löwenkopf Adolf, Kiss József.

Jutalomkönyvet nyertek: Kuzder Gyula (*Inota*), Pothorszky Ilona (*Lajosmizse*), Spielmann Lipót (*Újpest*), Váczi Antal (*Somogyosonta*), Molnár István (*Érsekodkeri*), Gere Piroska és Erzsike (*Kaba*), Kistóth István (*Kaposkeresztúr*), Bakó Jolán (*Sopronmibly*), ifj. Szőke Sándor (*Városhidvég*), Takács Sándor (*Mezőúr*).

A 24-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Főszerkesztő: MESKO PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

LIBÁL ÉS MAZÁCS

látászor-, tanszor- és mochanikai játék-árak raktára

Budapest, IV., Duna-utca 6. (Klotild-palota.)

Szemüvegek, lorgnettek, látásövek, rajz-

eszközök, hőmérők dús választékban.

Javítások szakaszosan eszközöltetnek.

A „HANGYA”

vidéki szövethuzatok tagjai jutnak meg ma is a legjutányosabb árak mellett ruházati cikkekhez, miért is ajánlatos, hogy

a kigazdát és földmives úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét

mint: kász férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, su és gyermekruhák, férfi és női kőtői kabátok, sweaterk, férfi, női és gyermek harisnyák, szövet és kelmeárukat

a Hangya vidéki szövethuzatolt útján szerezzé be.

Permetezők
vörösréz- és sárgaréz-
kotrások, gummi-
szalagok és tömlők állomány
raktára. Mindentajta
permetezők javíthatnak.
Király Sándor
székesmagyar szőlő-
gazdasági gépgyár Budapest,
VI., Felsőerdőes-utca 2.

Szakorvosi rendelés vér- és
nemibetegek részére.
Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 82., I. em. 1. EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női-, gyermekecipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőr-csizmák, box-csizmák, munkáscipők nagy választékban.

Fiatalos
üde
arcbőrt

varázsol elő 10 nap alatt és eltávolít minden teinthibát, u. m.: mitesszer, pattanás, sárgafolt ránc, orrvörösség, likacsos hervad, petyhüdt bőrt, a dr. Kayserling-féle „HYVARJON” szépitő-szer. A kúra egyszerű, otthon végezhető, minden fel-tűnés nélkül. Befejezése után az arcbőr ragyogó szépségen, syermekei üdeségben és tisztaságban pompázik. — Egy adag 75.— K. Vidékre postaköltséggel és adóval 90.— K. Postarendelések **Hyvarjonyár főraktárhoz: GROSS ANTAL,** Budapest, VIII., József-körút 23/V. sz. Intézendők — Kaputató R na-drogériában, Budapest, VIII. ker., Jozsef-körút 50. szám.

Ekék, ekealkatrészek,
boronák,

kapáló ekék,
fűkaszálók,

marokrakó és kévekető aratógépek,
lógereblyék,
kősi-járgányos-, motoros- és
gőscsaplókészletek.

2016 szecskavágók, répvágók,
darálók, morzsolók
s minden egyéb gazdasági
gép és szerszám a

„Hangya” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Nagyapáról unokára

száll a híre a legtökéletesebb házi-szerek, a

Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint
belsőleg cukorra cseppentve, csodá-
latos eredménnyel használható mint
fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő,
egészségpótló szer. Egy kis üveg
ára 16 korona, egy középtüveg ára
40 kor., egy nagy üveg ára 80 kor.

☞ Kaputató mindenütt! ☞

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Szélmotorok használható-
sága a mezőgazdaságban.

Irta Rády Albert. Számos ábrával. Ára 33 korona.
Portó 3.50 korona. Megrendelhető a kiadóhivatal-
ban Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 1. szám.

Necsak olvassuk, hanem ter-
jesszük is a magyar gazdáknak és
kisiparosoknak egyetlen napilapját

az **UJ BARÁZDÁT**
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP”-ot.